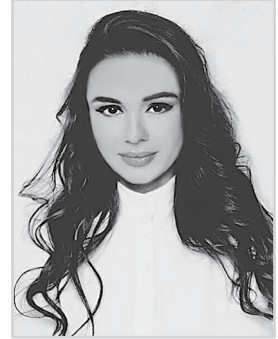

Svetlana Volosovich,
D.Sc. (Economics), Professor,
Kyiv National University of Trade and Economics,
19 Kyoto Str., Kyiv, 02156, Ukraine
volosovich_sv@ukr.net

UDC 336.77:330.567.22

Victoria Krivosheeva,
PhD Student (Economics),
Kyiv National University of Trade and Economics,
19 Kyoto Str., Kyiv, 02156, Ukraine
viktory7777@gmail.com

Self-regulation of the credit services market for individuals

Abstract. Introduction. Relevance of the research is caused by the need to regulate relations between buyers and sellers on the credit services market, provide communication between the government and sellers of credit services and protect professional market participants from excessive state control. The *purpose* of the article is to design a classification for self-regulation of the credit services market to individuals and identify its features in Ukraine. *Methods.* The authors used methods of theoretical generalisation, comparison and system analysis. *Results.* Analytical, information, coordination and innovative functions are performed by self-regulated organisations in the credit services market. It is proposed to classify the self-regulation of credit services market by models, market sectors, area, and by participants. The authors have studied activities of the Association of Ukrainian Banks, the Independent Association of Banks of Ukraine, the Ukrainian Association of Credit Unions, the Ukrainian National Credit Union Association, the All-Ukrainian Association of Pawnshops, the Ukrainian Association of Credit Unions of Servicemen and Employees of Law Enforcement Agencies, the World Council of Credit Unions, the World Council of Ukrainian Cooperatives, the Ukrainian Professional Association for Protection of Investors, Creditors and Insurants and the Association for Consumer Protection with regard to self-regulated organisations providing financial services in the credit services market. In periods of growth, self-regulated organisations were presented by the associations of suppliers in Ukraine. In the period of crisis aggravation, self-regulated organisations appeared to be institutions that protected the rights of consumers of credit services. *Conclusions.* Thus, self-regulation is an important function of the credit services market and helps to strengthen the resilience to the external threats and protect the interests of both service suppliers and consumers. Self-regulated organisations in the credit services market in Ukraine do not provide regulatory functions. They are largely linked to the execution of representative, analytical and information functions. At the same time, the role of the innovative function of the national self-regulated organisations will increase in the future with regard to the activation of financial innovation and financial technologies in the international credit market. Prior to 2008, self-regulation of the credit services market in Ukraine was represented by associations of suppliers. In the period of acute crisis, self-regulated organisations have started to actively develop in the market. They were created by consumers of credit in order to protect their rights.

Keywords: Self-regulation; Credit Services Market for Individuals; Self-regulated Organisations; Self-regulation Models

JEL Classification: E60; G29

DOI: <http://dx.doi.org/10.21003/ea.V158-18>

Волосович С. В.

доктор економічних наук, професор, кафедра фінансів,
Київський національний торговельно-економічний університет, Київ, Україна

Кривошеєва В. В.

аспірантка кафедри фінансів, Київський національний торговельно-економічний університет, Київ, Україна

Саморегулювання ринку кредитних послуг фізичним особам

Анотація. У статті визначено, що саморегульовані організації на ринку кредитних послуг виконують аналітичну, інформаційну, координаційну та інноваційну функції. Запропоновано класифікацію саморегулювання ринку кредитних послуг за моделями, секторами ринку, територією, учасниками. Досліджено діяльність саморегульованих організацій на ринку кредитних послуг фізичним особам в Україні. Зроблено висновок, що у періоди зростання саморегульовані організації в Україні виконували роль об'єднань offerentів, а в період загострення кризових явищ з'явилися саморегульовані організації, що захищають права споживачів кредитних послуг.

Ключові слова: саморегулювання; ринок кредитних послуг фізичним особам; саморегульовані організації; моделі саморегулювання.

Волосович С. В.

доктор экономических наук, профессор, кафедра финансов,
Киевский национальный торгово-экономический университет, Киев, Украина

Кривошеева В. В.

аспірантка кафедри фінансов, Київський національний торгово-економічний університет, Київ, Україна

Саморегулирование рынка кредитных услуг физическим лицам

Аннотация. В статье определено, что саморегулируемые организации на рынке кредитных услуг выполняют аналитическую, информационную, координационную и инновационную функции. Предложена классификация саморегулирования рынка кредитных услуг в зависимости от моделей, секторов рынка, территории, участников. Исследована деятельность саморегулируемых организаций на рынке кредитных услуг физическим лицам в Украине. Сделан вывод, что в периоды роста саморегулируемые организации в Украине играли роль объединений offerentов, а в период обострения кризисных явлений появились саморегулируемые организации, защищающие права потребителей кредитных услуг.

Ключевые слова: саморегулирование; рынок кредитных услуг физическим лицам; саморегулируемые организации; модели саморегулирования.

1. Постановка проблеми

Головною домінантою розбудови ринку кредитних послуг є його інтеграція в інноваційну модель розвитку економіки, підґрунтям якої є високий рівень конкурентоспроможності учасників ринку та довіри споживачів. Одним з інструментів забезпечення цих цілей є регулювання ринку кредитних послуг, складовою якої є саморегулювання. Це обумовлює актуальність дослідження особливостей саморегулювання вітчизняного ринку кредитних послуг.

2. Аналіз останніх досліджень і публікацій

Окремі проблеми саморегулювання ринку кредитних послуг аналізувалися у працях як зарубіжних, так і вітчизняних науковців. Б. Босон та Л. Промісель (Bosson, Promisel, 2000) дослідили специфіку саморегулюваних організацій в економіках, що розвиваються [1]; С. Омарова (Omarova, 2010) акцентувала увагу на дослідженні моделей саморегулювання ринків фінансових послуг [2]. Наукові пошуки К. Стрілець присвячено розкриттю проблем саморегулювання ринку фінансових послуг [3]. Високо оцінюючи результати наукових досліджень вищезазначених вчених, слід визнати, що питання саморегулювання ринку кредитних послуг розглядаються фрагментарно в контексті функціонування ринку фінансових послуг в цілому. Зазначене й обумовило постановку відповідної мети.

3. Мета статті полягає в розробці класифікації саморегулювання ринку кредитних послуг фізичним особам та виявленні його особливостей в Україні.

4. Основні результати дослідження

Визначальну роль в ефективному функціонуванні та розвитку ринку кредитних послуг відіграє його інституційне забезпечення, вагомою складовою якого є інститути регулювання. Як правило, поняття «регулювання» означає використання правових інструментів для реалізації цілей соціальної та економічної політики (Cohen, Sundararajan, 2015) [4].

В останні роки модель державного регулювання в багатьох країнах, і в Україні також, демонструє нездатність повною мірою реалізовувати свої функції, і насамперед у фінансовій, економічній та соціальній сферах [5, 3]. У розвинених країнах для ефективного функціонування ринку кредитних послуг державне регулювання доповнюється саморегулюванням (Murphy, 2015) [6]. Призначення саморегулюваних організацій полягає у регулюванні відносин між продавцями та покупцями на ринку кредитних послуг, забезпеченні комунікації між державою і продавцями кредитних послуг та захисту професійних учасників ринку від надмірного державного контролю. Згідно із Законом України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» від 20.08.2010 № 2664-14 саморегульована організація (СРО) – це неприбуткове об'єднання фінансових установ, створене з метою захисту інтересів своїх членів та інших учасників ринків фінансових послуг та якому делегуються відповідними державними органами, що здійснюють регулювання ринків фінансових послуг, повноваження щодо розроблення та впровадження правил поведінки на ринках фінансових послуг та/або сертифікації фахівців ринку фінансових послуг [7].

На думку К. М. Стрілець, саморегульована організація – це некомерційна організація, що діє з метою захисту інтересів як своїх членів, так і інших учасників фінансово-

го ринку та яка отримує частину повноважень відповідного регулюючого державного органу щодо розроблення, впровадження правил поведінки на фінансовому ринку та контролю за їх дотриманнями та сертифікації фахівців ринку фінансових послуг [3, 191]. Таке визначення відповідає тому, що записано в Законі № 2664-14 та є поширеним у науковій літературі.

Сьогодні проблему саморегулювання можна вважати політичною: споживчі групи та захисники конфіденційності стурбовані тим, що саморегулювання не буде в достатній мірі захищати інтереси суб'єктів даних [8]. Водночас Босон та Промісель (Bosson, Promisel, 2000) наголошують на загрозі розвитку саморегулювання ринків фінансових послуг, що полягає в тому, що СРО можуть перетворюватися в картелі, перешкоджаючи конкуренції. При цьому в країнах, що розвиваються, відсутність достатньо однорідних установ може перешкоджати формуванню збалансованих структур у рамках СРО [1].

На ринку кредитних послуг саморегульовані організації можуть виконувати наступні функції:

1. Аналітичну, що полягає в аналізі діяльності її членів. Це є підґрунтям зміцнення стійкості ринку кредитних послуг до зовнішніх загроз, оскільки особливістю функціонування сучасного фінансового ринку є перманентний процес нагромадження ризиків, що мають системний характер [9, 9].

2. Інформаційну, що полягає у наданні інформації своїм членам; споживачам кредитних послуг про діяльність як ринку в цілому, так і членів зокрема, а також державному регулятору. На думку Б. Боссона та Л. Проміселя (Bosson, Promisel, 2000), у сфері забезпечення розкриття інформації учасниками ринку діяльність саморегулюваних організацій порівняно з державним регулятором ефективніша. При цьому зазначається, що обмежена або прихована інформація знижує стимули для доброчесної та розумної поведінки учасників фінансових ринків [1].

3. Координаційну, що передбачає розробку спільних правил поведінки своїх членів на ринку.

4. Представницьку, коли СРО представляє інтереси своїх членів у відносинах з третіми особами, зокрема з державними та місцевими органами влади.

5. Регулюючу, що виконується у випадку передачі регулятором частини своїх повноважень СРО.

6. Інноваційну, яка передбачає пошук і використання нових засобів та шляхів надання кредитних послуг, оскільки інститут саморегулювання забезпечує трансформаційні перетворення ринку кредитних послуг.

На нашу думку, саморегулювання ринку кредитних послуг можна класифікувати за моделями, секторами ринку, територією, захистом інтересів певних учасників. Існують три моделі саморегулювання ринку кредитних послуг, характеристику яких представлено у табл. 1.

Певна модель обирається у країні, враховуючи національні інтереси та особливості функціонування ринку кредитних послуг. На вітчизняному ринку кредитних послуг застосовуються лише дві моделі саморегулювання: добровільне та санкціоноване регулювання, на відміну від ринку цінних паперів, де застосовується модель обов'язкового саморегулювання.

Табл. 1: Моделі саморегулювання ринку кредитних послуг

Tab. 1: Models of credit services market self-regulation

Назва моделі	Характеристика
Модель добровільного регулювання (voluntary self-regulation)	Відсутність прямого втручання держави
Модель санкціонованого регулювання (sanctioned self-regulation)	Правила, що розроблені об'єднаннями продавців кредитних послуг, мають бути схвалені державою
Модель обов'язкового саморегулювання (mandated self-regulation)	Держава зобов'язує продавців кредитних послуг створити саморегульовану систему

Джерело: Складено за [2]

Source: Compiled by the authors based at [2]

За секторами регулювання ринку кредитних послуг фізичним особам виокремлюються:

- саморегульовані організації, що здійснюють регулювання діяльності банків;
- СРО, що здійснюють регулювання діяльності кредитних спілок;
- СРО, що здійснюють регулювання діяльності ломбардів.

За територією регулювання виокремлюються:

- національні саморегульовані організації;
- місцеві саморегульовані організації;
- міжнародні саморегульовані організації.

За захистом інтересів учасників ринку кредитних послуг можна виокремити:

- саморегульовані організації, що об'єднують продавців кредитних послуг;
- СРО, що об'єднують споживачів кредитних послуг. (це є актуальним в контексті захисту прав споживачів) [10];
- СРО, що здійснюють регулювання діяльності інфраструктури ринку кредитних послуг.

На основі аналізу чинного вітчизняного законодавства у табл. 2 систематизовано існуючі на ринку кредитних послуг фізичним особам в Україні саморегульовані організації та основні їх риси.

Особливостями функціонування саморегульованих організацій на ринку кредитних послуг в Україні, на нашу думку, є:

1. Еволюція причин виникнення саморегульованих організацій. На початку створення СРО на ринку кредитних послуг головною метою їхньої діяльності було формування умов для розбудови ринку, створення кредитних продуктів для фізичних осіб, впровадження позитивного зарубіжного досвіду. Із часом виникнення нових СРО обумовлювалося новими викликами, пов'язаними із подоланням негативних наслідків фінансових криз, сприяттям зміцненню фінансової стійкості оферентів кредитних послуг, інтеграції вітчизняних кредитних установ у міжнародний фінансовий простір, забезпечення фінансової інклюзивності фізичних осіб. Для виконання цих завдань виникли різноманітні СРО: національні, місцеві, професійні та міжнародні.

2. Нині спостерігається множинність СРО в одному секторі ринку кредитних послуг. Це стосується як банків, так і кредитних спілок. Це засвідчує недостатнє виконання СРО, які було створено раніше, своїх статутних функцій, або їх невідповідність реаліям сучасності.

3. Часто членами національних СРО є місцеві організації. Так, до складу АУБ входять такі місцеві СРО як Український кредитно-банківський союз, Харківський банківський союз, Івано-Франківська Асоціація банківського бізнесу, Українська національна іпотечна асоціація. Членами Всеукраїнської асоціації кредитних спілок є 23 місцеві асоціації. Це виправдано з точки зору більшої наближеності місцевих СРО до проблем та потреб своїх членів. Водночас така ситуація відповідає вимогам Концепції розвитку системи кредитної кооперації в Україні, ухваленій у 2006 р., де акцент ставиться на ланцюжку взаємовідносин «кредитна спілка – місцева асоціація – національна асоціація». Таким чином, місцеві СРО є посередником між продавцями кредитних послуг-своїми членами та центральними асоціаціями, що дозволяє їм ефективніше виконувати свої представницькі функції.

4. Вітчизняні саморегульовані організації часто є партнерами міжнародних об'єднань оферентів продавців кредитних послуг. Так, Асоціація українських банків (АУБ) є членом Банківської асоціації Центральної та Східної Європи, Європейської банківської федерації, Координаційної ради банківських асоціацій країн-членів ГУАМ. Національна асоціація кредитних спілок України (НАКСУ) входить до складу Всесвітньої ради кредитних спілок, яка об'єднує 108 членів із 89 країн [13]. Водночас НАКСУ разом із Всесвітньою асоціацією кредитних спі-

Табл. 2: Характеристика саморегульованих організацій на ринку кредитних послуг фізичним особам в Україні

Tab. 2: Characteristics of self-regulation organisations at the credit services market for individuals in Ukraine

Назва СРО	Рік створення	Вид СРО за сектором ринку	Суб'єкти захисту інтересів
Асоціація українських банків (АУБ)	1990	СРО, що здійснюють регулювання діяльності банків	Продавці
Незалежна асоціація банків України (НАБУ)	2011	СРО, що здійснює регулювання ломбардів	Продавці
Всеукраїнська асоціацію ломбардів	2002	СРО, що здійснює регулювання кредитних спілок	Продавці та споживачі
Всеукраїнська асоціація кредитних спілок (ВАКС)	2002	СРО, що здійснює захист прав споживачів	Продавці та споживачі
Національна асоціація кредитних спілок України (НАКСУ)	1994	СРО, що здійснює захист прав споживачів	Продавці та споживачі
Всеукраїнська асоціація кредитних спілок військовослужбовців та працівників силових відомств	2004	СРО, що здійснює захист прав споживачів	Продавці та споживачі
Асоціація по захисту прав споживачів фінансових послуг	2008	СРО, що надаються різними фінансовими установами	Споживачі
Українська професійна асоціація по захисту інвесторів, кредиторів і страхувальників	2010		Споживачі

Джерело: Складено авторами за [1; 3; 4; 11-13]

Source: Compiled by the authors based at [1; 3; 4; 11-13]

лок (ВАКС) є членами Української світової кооперативної ради, створеної у 1973 р.

5. Існування СРО за професійною ознакою. Прикладом є створення у 2004 р. Всеукраїнської асоціації кредитних спілок військовослужбовців та працівників силових відомств, до складу якої входять діючі та звільнені в запас військовослужбовці та працівники силових відомств. Нині за умов проведення АТО, коли виникає гостра потреба в соціальній адаптації її учасників, її значення має зростати. Кредитні спілки є інститутом сприяння забезпеченню доступу певних категорій фізичних осіб до фінансових послуг.

6. На вітчизняному ринку кредитних послуг функціонує модель добровільного регулювання, на відміну від інших сегментів ринку фінансових послуг. Наприклад, згідно з чинним законодавством на фондовому ринку існує модель обов'язкового регулювання.

7. Саморегульовані організації, що здійснюють регулювання ринку послуг кредитних спілок, враховуючи кооперативні засади їх створення та функціонування, сприяють захисту прав як продавців, так і споживачів фінансових послуг, що надаються цими фінансовими установами.

5. Висновки

Таким чином, саморегулювання виступає важливою складовою інституту регулювання ринку кредитних послуг, що сприяє зміцненню стійкості ринку до зовнішніх загроз та захисту інтересів як оферентів, так і споживачів послуг.

Саморегулювання ринку кредитних послуг слід класифікувати за моделями, секторами, територією, учасниками. Діяльність саморегульованих організацій на ринку кредитних послуг в Україні не передбачає виконання регуляторних функцій. Вона значною мірою пов'язана із виконанням представницької, аналітичної та інформаційної функцій.

Водночас, враховуючи активізацію розвитку фінансових інновацій та фінансових технологій на міжнародному кредитному ринку, роль інноваційної функції вітчизняних СРО зростатиме у перспективі. Цьому сприятиме й участь продавців кредитних послуг у СРО міжнародного характеру. До 2008 р. саморегулювання ринку кредитних послуг в Україні було представлено об'єднаннями оферентів.

У період загострення кризових явищ на ринку почали активно розвиватися саморегульовані організації, що створювалися споживачами кредитних послуг для захисту своїх прав.

Література

1. Bossone B., Promisel L. The Role of Financial Self-Regulation in Developing Economies [Електронний ресурс] / B. Bossone, L. Promisel. – 2000 – Режим доступу : <http://www1.worldbank.org/finance/html/self-regulation-in-developing-.html>
2. Omarova S. Rethinking the Future of Self-Regulation in the Financial Industry / Saule T. Omarova // Symposium : New Paradigms for Financial Regulation in the United States and the European Union : Brooklyn Journal of International Law. – 2010. – Vol. 35. – P. 665–706.
3. Стрілець К. М. Саморегулювання на фінансовому ринку: проблеми визначення дефініцій / К. М. Стрілець / Науковий вісник ЧДІЕУ. – 2012. – № 2 (14). – С. 189–192.
4. Cohen M., Sundararajan A. Self-Regulation and Innovation in the Peer-to-Peer Sharing Economy [Електронний ресурс] / M. Cohen, A. Sundararajan. – 2015. – Режим доступу : <https://lawreview.uchicago.edu/page/self-regulation-and-innovation-peer-peer-sharing-economy>
5. Соскін О. І. Роль державного регулювання у формуванні сучасної економічної моделі : зміна імператива в умовах хаосу [Електронний ресурс] / О. І. Соскін // Економічний часопис-XXI. – 2013. – № 1–2 (1). – С. 3–7. – Режим доступу : <http://soskin.info/userfiles/file/CHASOPYS/1-2-2013-1/Soskin%20Oleh.pdf>
6. Murphy E. V. Who Regulates Whom and How? An Overview of U.S. Financial Regulatory Policy for Banking and Securities Markets: Congressional Research Service [Електронний ресурс] / E. V. Murphy. – 2016. – Режим доступу : <https://www.fas.org/sgp/crs/misc/R43087.pdf>
7. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг : Закон України від 20.08.2010 № 2664-14 [Електронний ресурс]. – 2010. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2664-14>
8. Perritt H. H., Jr. Models For Self-regulation [Електронний ресурс]. – 2016. – Режим доступу : <https://www.ntia.doc.gov/page/chapter-3-models-self-regulation>
9. Мазаракі А. Домінанти інституційної модернізації фінансової системи / А. Мазаракі, С. Волосович / Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. – 2016. – № 1. – С. 5–23.
10. Kempson E. Looking Beyond Our Shores: Consumer Protection Regulation Lessons from the UK / E. Kempson. – Joint Center for Housing Studies Harvard University, 2008 [Електронний ресурс]. – 2008. – Режим доступу : http://www.jchs.harvard.edu/sites/jchs.harvard.edu/files/ucc08-16_kempson.pdf
11. Статут Асоціації «Всеукраїнська асоціація ломбардів» : затв. VIII Загальними Зборами Асоціації «Всеукраїнська асоціація ломбардів», Протокол № 8 від 12.05.2005 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lombard.org.ua/cgi-bin/myAccount.cgi?action=dp&vs=2/scld=6&p=pDb&pDbld=125>
12. Про кредитні спілки : Закон України від 20.12.2001 № 2908-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2908-14>
13. About World Credit Union Council [Електронний ресурс]. – 1970. – Режим доступу : <http://www.woccu.org/about/mission>

Стаття надійшла до редакції 2.02.2016

References

1. Bossone, B., & Promisel, L. (2000). *The Role of Financial Self-Regulation in Developing Economies*. Retrieved from <http://www1.worldbank.org/finance/html/self-regulation-in-developing-.html>
2. Omarova, S. (2010). Rethinking the Future of Self-Regulation in the Financial Industry. *Brooklyn Journal of International Law*, 35, 665-706.
3. Strilets, K. M. (2012). Self-regulation on the finance market: a problems of definitions determine. *Naukovyi visnyk ChDIEU (Scientific Herald of ChGIEU)*, 14(2), 189-192 (in Ukr.).
4. Cohen, M., & Sundararajan, A. (2015). *Self-Regulation and Innovation in the Peer-to-Peer Sharing Economy*. Retrieved from <https://lawreview.uchicago.edu/page/self-regulation-and-innovation-peer-peer-sharing-economy>
5. Soskin, O. (2013). Role of state regulation in formation of modern economic model: changing imperative in the conditions of chaos. *Ekonomichnij Casopis-XXI (Economic Annals-XXI)*, 1-2(1), 3-7. Retrieved from <http://soskin.info/userfiles/file/CHASOPYS/1-2-2013-1/Soskin%20Oleh.pdf> (in Ukr.)
6. Murphy, E. V. (2015). *Who Regulates Whom and How? An Overview of U.S. Financial Regulatory Policy for Banking and Securities Markets: Congressional Research Service*. Retrieved from <https://www.fas.org/sgp/crs/misc/R43087.pdf>
7. The Verkhovna Rada of Ukraine (2010). *The Law of Ukraine «About finance services and state regulation of the finance services market»*. Retrieved from <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2664-14> (in Ukr.)
8. Perritt H. H., Jr. (2016). *Models For Self-regulation*. Retrieved from <https://www.ntia.doc.gov/page/chapter-3-models-self-regulation>
9. Mazaraki, A., & Volosovich, S. (2016). Dominants of institutional modernization of Ukrainian financial system. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho torhovelno-ekonomichnoho universytetu (Herald of Kyiv National University of Trade and Economics)*, 1, 5-23 (in Ukr.).
10. Kempson, E. (2008). *Looking Beyond Our Shores: Consumer Protection Regulation Lessons from the UK*. Joint Center for Housing Studies Harvard University. Retrieved from http://www.jchs.harvard.edu/sites/jchs.harvard.edu/files/ucc08-16_kempson.pdf
11. Ukrainian Association of Pawnshops (2005). *Statute of Ukrainian Association of pawnshops*. Retrieved from <http://lombard.org.ua/cgi-bin/myAccount/myAccount.cgi?action=dp&vs=2/scld=6&p=pDb&pDbld=125> (in Ukr.)
12. The Verkhovna Rada of Ukraine (2001). *The Law of Ukraine «About credit unions»*. Retrieved from <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2908-14> (in Ukr.)
13. World Credit Union Council (1970). *About World Credit Union Council*. Retrieved from <http://www.woccu.org/about/mission>

Received 2.02.2016

Institute of Society Transformation (IST)

Non-governmental Research & Analytical Centre, Director Dr. Oleh Soskin

Main goals:

- Promotion of building free, independent, democratic, European Ukraine
- Support of fundamental social, economical and political reforms in Ukraine
- Forming of national bourgeoisie and strong middle class of private owners
- Strengthening of local self-government system in Ukraine
- Establishment of partnership between authorities and business circles
- Forming of market ideology among wide society groups and national elite of Ukraine
- Development of innovative informational resources

Key activities:

- Organizing and holding of interactive workshops, roundtables, presentations
- Preparing of analytical materials, political and economical forecasts, commentaries and other intellectual products
- Organizing of study visits for state executives and business structures to states with stable democracy
- Realizing of public relations for organizations, companies, cities, regions
- Advisory work on current and strategic economical and political issues
- Publishing of research books (IST prepared and published 15 monographs)
- Publishing of The «Economic Annals-XXI» Journal
- Forming and supporting of IST's Internet holding (57 websites)
- Holding of on-line Internet conferences and polls etc.

Institute of Society Transformation has realized 85 large international projects.

IST created 16 regional Centres on European and Euro-Atlantic Integration.

Telephone/Fax: +38 044 235 98 28 (27), E-mail: os@osp.com.ua,

Internet: www.soskin.info, www.ist.osp-ua.info